

Ilse Lehiste
31.01.1922 – 25.12.2010

Ilse Lehiste on sündinud 1922. aastal Tallinnas kõrgema sõjaväelase perekonnas. Ta lõpetas Saksa okupatsiooni ajal Lenderi gümnaasiumi, õppis seejärel ühe aasta klaverit Tallinna konservatooriumis ning 1942. aastal immatrikuleeriti Tartu ülikooli filosoofiateaduskonna üliõpilaseks. 1944. aastal põgenes Lehiste Saksamaale, kus ta jätkas õpinguid algul Leipzigi ning hiljem Hamburgi ülikoolis. 1948. aastal kaitses Lehiste Hamburgi ülikooli juures filoloogiadoktori kraadi. Tema väitekirja teemaks oli mitmekülgsete huvidega William Morris'e looming, eriti selle loomingu seosed vanema Põhjamaade kirjandusega.

1949. aastal avanes Lehistel võimalus minna Saksamaalt Ameerika Ühendriikidesse. 1959. aastal kaitses ta Michigani ülikooli juures lingvistika alal teist doktoriväitekirja. Lehiste põhiliseks uurimisvaldkonnaks oli akustiline foneetika, kus ta on saavutanud maailmas väga laia tunnustuse. Tema sulest on ilmunud üle kümne raamatu, üle kaheksa artikli ning umbes sada retsensiooni. Lehiste on valitud mitme ülikooli, sh Essexi, Lundi ja Tartu ülikooli audoktoriks ning Ameerika Kunstide ja Teaduste Akadeemia, mitme USA kutseühingu ning Soome Teaduste Akadeemia liikmeks. Ta on tegutsenud Ameerika keeleteaduse ühingu presidendina ning pidanud külalisprofessorina loenguid paljudes maailma ülikoolides. 1963. aastast on Lehiste põhitöökohaks olnud Ohio osariigi ülikool Columbuses. 1965. aastal valiti Lehiste selle ülikooli lingvistikaproffessoriks, kust ta emeriteerus 1987. aastal, olles vahepeal tegutsenud ka lingvistika osakonna juhatajana ning ülikooli tenüürikomitee liikmena.

Lehiste tegevus on olnud sillaks Eesti ja läänemaailma keeleteadlaste vahel. Eeskätt tänu tema soovitusel toimus 1987. aastal Tallinnas üheteistkümnnes rahvusvaheline foneetikakongress. 1989. aastal avaldas kirjastus Maarjamaa Kanadas Lehiste luulekogu pealkirjaga „Noorest peast kirjutatud laulud“. Lehiste on kirjutanud arvukalt Eestis ilmunud kirjandusteoste tutvustusi USA-s ilmuvale kvartalikirjale World Literature Today. Viimase kümne aasta jooksul on Lehiste teinud aktiivset koostööd Tartu ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudiga väiksemate soome-ugri keelte prosoodia uurimisel. 2001. aastal autasustati Lehistet Valgetähe III klassi teenetemärgiga. 2008. aastal valis Eesti Teaduste Akadeemia Lehiste oma välisliikmeks ning 2009. aastal pälvis ta Wiedemanni keeleauhinna.

Eesti Teaduste Akadeemia
Tartu Ülikool
Haridus- ja Teadusministeerium
Eesti Kirjanike Liit
Eesti Keele Instituut
Emakeele Selts

Ilse Lehiste ärasaatmine Kaarli kirikust Tallinnas toimub laupäeval, 22. jaanuaril kl 12.